

OBSAH

PAVOL MAČALA, PAVEL MAREK, JIŘÍ HANUŠ

Slovo na úvod 5

MICHAL KOVÁČ, JAN KASAL, JAN SVĚTLÍK

Pozdravy konferenci 7

CÍRKVE A NÁBOŽENSTVÍ VE SLOVENSKÉ A ČESKÉ HISTORIOGRAFII Historiografické reflexe

ZDENĚK DUDA

Historiografický obraz počátků (české) pastorální teologie
a jejího dalšího směrování v 19. století 11

JAKUB DOLEŽEL

Ke stavu zpracování dějin církevní sociální práce.
Poznámky k jednomu zapomenutému tématu 24

PETER ŠOLTÉS

Dediči Cyrila a Metoda alebo uniati? Problém kontinuity a diskontinuity
gréckokatolíckej cirkvi v slovenskej historiografii a kultúrnej pamäti 35

JÁN ADAM

Historiografia prešovského biskupstva v prvej polovici 19. storočia.
Od obrany majetkovej cez obranu konfesionálnu k obrane národnej 49

ZDENĚK R. NEŠPOR

S čím se evangelíci nechlubí. Neprobádané stránky dějin
českých protestantských církví v 19. a na počátku 20. století 59

VÁCLAV BARTŮŠEK

Historiografie piaristického rádu ve střední Evropě 75

PETER ZUBKO

Dejiny historiografie Košickej arcidiecézy 88

MIROSLAV NOVOTNÝ	
Výchova diecézního klérku v českých zemích v letech 1848–1918. Na příkladu českobudějovického teologického institutu a biskupského semináře	105
JINDŘICH ZDENĚK CHAROUZ	
Církevní dějiny v brněnském alumnátě	121
ADAM HUDEK	
Cirkevné dejiny v slovenskej historiografií v rokoch 1918–1938	126
VIKTOR VELEK	
Svatováclavská tradice včera a dnes očima hudební vědy	137
JOSEF HARNA	
Církve v první Československé republice v české historiografii.	
Stav výzkumu ke konci první dekády 21. století	145
MILOŠ TRAPL	
Historiografie českého politického katolicismu v letech 1918–1938	164
JAN HORSKÝ	
Historismus v myšlení českých evangelíků 19. a 20. století	170
MIROSLAV KUNŠTÁT	
Sudetoněmecký katolicismus (1918–1945) v pohledu současné německé a české historiografie	181
PAVEL MAREK	
Základní problémy vývoje pravoslavné církve v českých zemích a jejich historiografická reflexe	195
LADISLAV SOLDÁN	
Český katolický modernismus – od snah literárních a uměleckých k cílům náboženskoreformním. Nad základním profilem hnutí a některými novými badatelskými podněty	206
JAN KRŠKO	
Využití regionálních pramenů pro zodpovězení některých otázek kolem reformního hnutí katolického duchovenstva a vzniku Církve československé	221
MAREK ŠMÍD	
Reflexe meziválečného působení českých katolických intelektuálů v poválečné historiografii	235
DANA JAKŠIČOVÁ	
Ženské kongregace a jejich dějiny.	
Reflexe vlastní historie členkami řeholních institutů	242

MARTA HOŠTÁLKOVÁ	
Reflexe dějin katecheze římskokatolické církve v Čechách a na Moravě v období první Československé republiky	260
PETER RAČKO	
Spolkové aktivity evanjelicej a. v. mládeže na Slovensku v rokoch 1918–1948. Analýza vybraných prameňov a literatúry pre spracovanie problematiky	271
MICHAL MARŠÁK	
Historiografický pohľad na slovenské katolícke školstvo (1918–1938)	283
JIŘÍ HANUŠ	
Lze pěstovat církevní historiografií v časech pronásledování?	291
JAN PEŠEK	
Cirkevné dejiny v slovenskej historiografií rokov 1945–1989	300
MILAN HUDAČEK	
Teologické pluralitné smery a ich premietanie do interpretácií slovenskej histórie po roku 1945	315
IVANA HRACHOVÁ	
Litoměřická diecéze ve druhé polovině 20. století – výsledky bádání a další možnosti výzkumu	327
MIROSLAV NEDOROSTEK	
Obraz moravské skryté církve v historiografii	334
CÍRKVE A NÁBOŽENSTVÍ VE SLOVENSKÉ A ČESKÉ HISTORIOGRAFII	
Osobnosti a jejich dílo v historiografické reflexi	
PETR KUBÍK	
Prof. ThDr. František X. Kryštufek, církevní historik konce 19. století a jeho dílo	347
LADislav HLADKÝ – VLADIMÍR WOLF – PAVEL R. ZAHRADNÍK	
Kněží-historiografové Podkrkonoší a Náchodska v 19. a 20. století. Sonda do problematiky	352
MARIE RYANTOVÁ	
Antonín Podlaha a jeho přínos české historiografii	363
MILOŠ KOŘIL	
Moravští církevní historici mezi válkami	375

RUDOLF SVOBODA	
Blažej Ráček a jeho církevní dějiny	381
IVAN CHALUPECKÝ	
Literatúra a pramene použité v beatifikačných procesoch biskupov Pavla Gojdíča a Jána Vojtaššáka	386
PAVEL VEČERÁ	
Reflexe ekumenismu, katolického univerzalismu a unionismu v díle Alfreda Fuchse	392
JAROSLAV HRDLÍČKA	
Dva němečtí badatelé a CČS(H)	406
BOHUMIL JIROUŠEK	
České náboženské dějiny v díle Martina Schulze Wessela	411
VÍT MACHÁLEK	
Přínos politologa profesora Petra Fialy k reflexi vztahů mezi katolickou církví a českou společností v moderních dějinách	419
 VÍRA, NÁBOŽENSTVÍ A CÍRKVE V PROMĚNÁCH ČASU	
MARTIN FAJMON	
Evanjelický cirkevný zbor v Radvani od 16. do 20. storočia	431
DRAHOMÍR SUCHÁNEK	
Ludwig Wahrmund a cirkevní a právní dějiny	440
VJENCESLAV HEROUT	
Náboženská otázka u chorvatských Čechů	452
TAKUMI IDE	
Vplyv katolíckeho knáza na tvorbu národnej identity medzi ľuďom. Príklad A. Hlinku v Ružomberku	468
JAROSLAV CORANIČ	
Gréckokatolícka cirkev na Slovensku v rokoch 1918–1926	477
PETER ZMÁTLO	
Ohlas Marmaggiho aféry na stránkach dvoch slovenských straníckych denníkov	493
VOJTĚCH KÁBRT	
Československá cirkev na kladském pomezí – případ „ohniska“ Machov	522

FRANTIŠKA ČECHOVÁ Religiozita Slovákov v prvej polovici 20. storočia a problém sekularizácie	535
PETER ŠTURÁK Gréckokatolícka cirkev v Československu v rokoch 1945–1950	549
STANISLAV KONEČNÝ Vývoj a niektoré problémy pravoslávnej cirkvi na Slovensku v 20. storočí	559
DAMIÁN NĚMEC Mimořádná kanonická opatření pro pokračování řeholního života v letech 1948–1989	573
ANTON LAUČEK Útoky proti katolíckej cirkvi v slovenskej próze (1950–1958)	595
FERDINAND KUBÍK Pôsobenie saleziánov na Slovensku počas totality	601
VÁCLAV VEBER Čeští katolíci v očích Státní bezpečnosti na přelomu padesátých a šedesátých let minulého století	613
PETER OLEKŠÁK – IMRICH GAZDA Periodická tlač na Slovensku o cirkvi po roku 1989	619
STANISLAV BALÍK Katolická církev v českých zemích a její reakce na události roku 1989	628
JÁN MÁČALA Reflexia konferencie „Cirkvi 19. a 20. storočia v slovenskej a českej historiografii“	637
Autoři sborníku	640